

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Баянбулаг сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2021 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

Аудитын код: БНА-2022/119/НА-СТА-ТШЗ

Баянхонгор 2022 он	Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга, Тэргүүлэх аудитор: Б.Мөнхбат Утас: 99007576 Цахим хаяг: munkhbatb@audit.gov.mn Аудитын менежер: А.Цээням Утас: 99442140 Цахим хаяг: tseenyama@audit.gov.mn Аудитор: Б.Нарангэрэл Утас: 99009293 Цахим хаяг: Narangerelb@audit.gov.mn Цахим хуудас: www.audit.mn
-----------------------	---

Агуулга

2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл	2
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан	2
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан	3
2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан	4
2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан	6
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	6
2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан.....	7
3. Аудитын тайлан	8
3.1 Ерөнхий зүйл	8
3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт.....	8
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал.....	8
3.4 Материаллаг байдал	9
3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга.....	9
3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв	10
3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг.....	10
3.8 Аудитын гол асуудал.....	11
3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал.....	11
3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт	11
3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	12
3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал	12
4. Аудитын илрүүлэлт	12
4.1 Төлбөрийн акт	12
4.2 Албан шаардлага	13
4.3 Зөвлөмж.....	13
5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл	14

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар

**БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

64101 Баянхонгор аймаг,
Баянхонгор сум, Номгон баг
Утас, факс 7044 2584

E-mail: bayankhongor@audit.gov.mn

2022.02.25

№

8/74

танай _____ -ны № _____ -т

АУДИТЫН САНАЛ ДҮГНЭЛТ

Зөрчилгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Баянбулаг сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө, өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Баянбулаг сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

D- alban bichig 2022 A4 TOOT

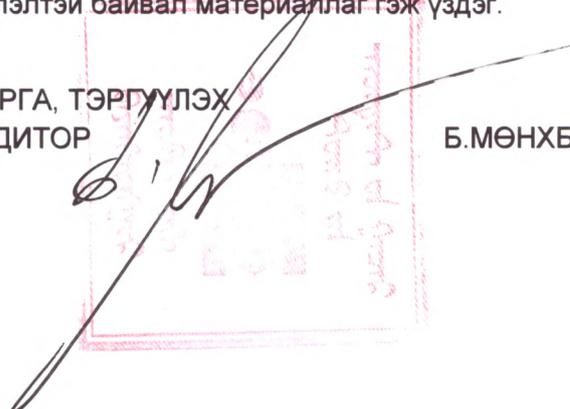
005070398

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч материаллаг буруу илэрхийлэл байгаа тохиолдолд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүгдийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа биш юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР

Б.МӨНХБАТ

A handwritten signature in black ink is written over a red rectangular official stamp. The signature is stylized and appears to be 'B. Mönkhbat'. The stamp contains Mongolian text, including 'АДБОУС' (ADBOUS) and 'АУДИТОР' (AUDITOR).

2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2021.12.31

/төгрөг/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>131,354,275.60</u>	<u>109,657,338.00</u>
33	АВЛАГА	9,897,600.00	00.00
335	Бусад авлага	9,897,600.00	00.00
3352	Хувь хүмүүсээс авах авлага	9,897,600.00	00.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	95,337,113.60	83,537,776.00
351	Түүхий эд материал	3,370,150.00	122,000.00
35110	Тусгай зориулалттай материал	3,370,150.00	122,000.00
354	Хангамжийн материал	91,966,963.60	83,415,776.00
35410	Бичиг хэргийн материал	1,999,000.00	2,219,880.00
35420	Аж ахуйн материал	17,141,100.00	21,553,125.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	1,800,000.00	00.00
35460	Хүнсний материал	00.00	180,000.00
35470	Бусад хангамжийн материал	71,026,863.60	59,462,771.00
36	НӨӨЦИЙН БАРАА	26,119,562.00	26,119,562.00
36600	Бусад нөөц	26,119,562.00	26,119,562.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>657,118,912.62</u>	<u>738,626,868.70</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	657,118,912.62	738,626,868.70
392	Биет хөрөнгө	630,342,912.62	711,850,868.70
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	590,196,600.00	616,742,220.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-49,407,425.98	-54,016,394.90
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	133,957,792.60	175,159,485.60
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-96,595,981.27	-110,854,963.51
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	75,198,053.18	113,381,211.18
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-39,521,289.96	-45,999,953.76
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	6,009,000.00	7,289,000.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-3,891,791.15	-4,727,691.11
39217	Ном	14,397,955.20	14,877,955.20
393	Биет бус хөрөнгө	26,776,000.00	26,776,000.00
39301	Програм хангамж	675,000.00	675,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-675,000.00	-675,000.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	26,776,000.00	26,776,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>788,473,188.22</u>	<u>848,284,206.70</u>
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	00.00	<u>1,200,159.00</u>
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	00.00	1,200,159.00
413	Өглөг	00.00	1,200,159.00
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	00.00	1,200,159.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	<u>788,473,188.22</u>	<u>847,084,047.70</u>
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	788,473,188.22	847,084,047.70
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	417,388,192.00	417,388,192.00
51101	Өмч: - төрийн	417,388,192.00	417,388,192.00
512	Хуримтлагдсан үр дүн	-82,692,478.78	-24,081,619.30
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	-82,692,478.78	-82,692,478.78
51220	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	58,610,859.48
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	453,777,475.00	453,777,475.00
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	<u>788,473,188.22</u>	<u>848,284,206.70</u>

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2021.12.31

/төгрөг/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	767,433,313.00	752,800,067.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	89.00	91,125,676.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	89.00	91,125,676.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	89.00	91,125,676.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	89.00	
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	0.00	85910471.00
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	0.00	5215205.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	702,661,724.00	661,674,391.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	653,955,700.00	590,272,900.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	653,955,700.00	590,272,900.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	48,706,024.00	144,340.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	48,706,024.00	144,340.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	64,771,500.00	71,257,151.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	64,771,500.00	71,257,151.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	716,097,370.09	694,189,207.52
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	716,097,370.09	694,189,207.52
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	626,387,688.55	669,309,109.80
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	428,344,331.03	423,373,433.76
210101	Үндсэн цалин	298,919,944.99	332,772,927.28
210102	Нэмэгдэл	60,436,281.14	60,508,647.62
210104	Урамшуулал	50,077,584.37	30,091,858.86
210105	Гэрээт ажлын хөлс	18,910,520.53	00.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	60,294,473.43	55,926,858.52
210201	Тэтгэврийн даатгал	36,239,520.83	30,390,695.79
210202	Тэтгэмжийн даатгал	10,432,264.30	9,743,922.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,862,670.63	3,136,800.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,091,417.67	4,911,740.73
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	8,668,600.00	7,743,700.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	58,769,928.00	73,257,310.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,877,962.00	1,615,075.00
210302	Түлш, халаалт	54,091,966.00	69,842,235.00
210303	Цэвэр, бохир ус	1,800,000.00	1,800,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	10,172,810.00	42,559,942.60
210401	Бичиг хэрэг	1,854,400.00	789,800.00
210402	Тээвэр, шатахуун	4,203,250.00	9,900,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	229,510.00	315,000.00
210404	Ном, хэвлэл	361,300.00	262,500.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	536,750.00	1,300,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,987,600.00	5,610,800.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	00.00	24,381,842.60
2105	Нормативт зардал	25,159,000.00	21,562,850.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	699,200.00	1,009,800.00
210502	Хоол, хүнс	21,255,900.00	17,624,450.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	3,203,900.00	2,928,600.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,575,338.00	7,263,000.00
210604	Урсгал засвар	1,575,338.00	7,263,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	1,282,000.00	380,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	1,282,000.00	380,000.00

Баянбулаг сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	4,854,500.00	2,945,100.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	4,404,500.00	2,205,100.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	450,000.00	500,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	00.00	240,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	35,935,308.09	42,040,614.92
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3,646,900.00	4,909,300.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,539,200.00	2,363,800.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	30,749,208.09	34,767,514.92
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	89,709,681.54	24,880,097.72
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	58,750,374.00	19,915,400.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	8,828,850.00	13,945,400.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	5,439,624.00	00.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	43,041,900.00	00.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,440,000.00	5,970,000.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	1,449,072.00	144,340.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1,449,072.00	00.00
213405	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг		144,340.00
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	29,510,235.54	4,820,357.72
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	29,510,235.54	4,820,357.72
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	51,335,942.91	58,610,859.48
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	51,335,942.91	58,610,859.48

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2021.12.31

/төгрөг/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	767,433,224.00	661,674,391.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	767,433,224.00	661,674,391.00
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	653,955,700.00	590,272,900.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	48,706,024.00	144,340.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	48,706,024.00	144,340.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	64,771,500.00	71,257,151.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	64,771,500.00	71,257,151.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	738,508,724.00	641,194,391.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	738,508,724.00	641,194,391.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	647,874,042.46	616,314,293.28
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	428,362,594.03	424,785,392.28
210101	Үндсэн цалин	298,919,942.99	335,006,981.86
210102	Нэмэгдэл	60,454,544.14	60,508,647.62
210104	Урамшуулал	50,077,586.37	29,269,762.80
210105	Гэрээт ажлын хөлс	18,910,520.53	00.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	60,288,810.43	54,502,300.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	36,387,827.83	38,916,400.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	10,574,694.30	3,921,100.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,420,670.63	3,136,800.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	869,217.67	784,300.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	9,036,400.00	7,743,700.00

Баянбулаг сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	60,322,428.00	70,257,151.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,877,962.00	1,615,075.00
210302	Түлш, халаалт	55,644,466.00	66,842,076.00
210303	Цэвэр, бохир ус	1,800,000.00	1,800,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	10,472,810.00	18,021,600.00
210401	Бичиг хэрэг	1,854,400.00	470,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	4,300,000.00	9,900,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	229,510.00	397,500.00
210404	Ном, хэвлэл	361,300.00	262,500.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	440,000.00	1,300,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	3,287,600.00	5,691,600.00
2105	Нормативт зардал	31,631,600.00	29,658,650.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	1,349,900.00	325,800.00
210502	Хоол, хүнс	20,113,600.00	17,804,450.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	10,168,100.00	11,528,400.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	31,858,800.00	7,263,000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	4,163,900.00	00.00
210604	Урсгал засвар	27,694,900.00	7,263,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	1,282,000.00	380,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	1,282,000.00	380,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	4,656,500.00	2,862,600.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	4,206,500.00	2,122,600.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	450,000.00	500,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	00.00	240,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	18,998,500.00	8,583,600.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	7,024,300.00	5,900,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	11,974,200.00	2,683,600.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	90,634,681.54	24,880,097.72
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	59,675,374.00	19,915,400.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	9,753,850.00	13,945,400.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	5,439,624.00	00.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	43,041,900.00	00.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,440,000.00	5,970,000.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	1,449,072.00	144,340.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1,449,072.00	144,340.00
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	29,510,235.54	4,820,357.72
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	29,510,235.54	4,820,357.72
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	28,924,500.00	20,480,000.00
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	28,924,500.00	20,480,000.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	28,924,500.00	20,480,000.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	28,924,500.00	20,480,000.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	28,924,500.00	20,480,000.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	-28,924,500.00	-20,480,000.00
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	00.00	00.00
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	00.00	00.00
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	00.00	00.00

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2021.12.31

/төгрөг/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C07	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	00.00	00.00
C08	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	417,388,192.00	453,777,475.00	-82,692,478.78	788,473,188.22
D01	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	417,388,192.00	453,777,475.00	-82,692,478.78	788,473,188.22
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	417,388,192.00	453,777,475.00	-82,692,478.78	788,473,188.22
D08	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	58,610,859.48	58,610,859.48
D09	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	417,388,192.00	453,777,475.00	-24,081,619.30	847,084,047.70

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2021.12.31

/төгрөг/

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны			
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл				
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	662,158,100.00	656,709,693.28	5,448,406.7	99.2
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	662,158,100.00	656,709,693.28	5,448,406.7	99.2
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	642,238,600.00	636,794,293.28	5,444,306.7	99.2
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	426,589,500.00	424,785,392.28	1,804,107.7	99.6
210101	Үндсэн цалин	336,753,400.00	335,006,981.86	1,746,418.1	99.5
210102	Нэмэгдэл	60,384,500.00	60,508,647.62	-124,147.6	100.2
210104	Урамшуулал	29,451,600.00	29,269,762.80	181,837.2	99.4
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх ши	54,502,300.00	54,502,300.00	0.0	100.0
210201	Тэтгэврийн даатгал	38,818,000.00	38,916,400.00	-98,400.0	100.3
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,921,100.00	3,921,100.00	0.0	100.0
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,136,800.00	3,136,800.00	0.0	100.0
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	784,300.00	784,300.00	0.0	100.0
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	7,842,100.00	7,743,700.00	98,400.0	98.7
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	70,885,200.00	70,257,151.00	628,049.0	99.1
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,115,500.00	1,615,075.00	500,425.0	76.3
210302	Түлш, халаалт	66,969,700.00	66,842,076.00	127,624.0	99.8
210303	Цэвэр, бохир ус	1,800,000.00	1,800,000.00	0.0	100.0
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	21,333,100.00	18,501,600.00	2,831,500.0	86.7
210401	Бичиг хэрэг	810,500.00	470,000.00	340,500.0	58.0
210402	Тээвэр, шатахуун	9,900,000.00	9,900,000.00	0.0	100.0
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,135,900.00	397,500.00	2,738,400.0	12.7
210404	Ном, хэвлэл	771,100.00	742,500.00	28,600.0	96.3
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн ус	1,300,000.00	1,300,000.00	0.0	100.0
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	5,415,600.00	5,691,600.00	-276,000.0	105.1
2105	Нормативт зардал	29,790,000.00	29,658,650.00	131,350.0	99.6
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	362,100.00	325,800.00	36,300.0	90.0
210502	Хоол, хүнс	17,882,700.00	17,804,450.00	78,250.0	99.6
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	11,545,200.00	11,528,400.00	16,800.0	99.9
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	27,263,000.00	27,263,000.00	0.0	100.0
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	5,000,000.00	5,000,000.00	0.0	100.0
210602	Тавилга	15,000,000.00	15,000,000.00	0.0	100.0
210604	Урсгал засвар	7,263,000.00	7,263,000.00	0.0	100.0
2107	Томилолт, зочны зардал	429,300.00	380,000.00	49,300.0	88.5
210702	Дотоод албан томилолт	429,300.00	380,000.00	49,300.0	88.5

Баянбулаг сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний тө	2,862,600.00	2,862,600.00	0.0	100.0
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил ү	2,122,600.00	2,122,600.00	0.0	100.0
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	500,000.00	500,000.00	0.0	100.0
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	240,000.00	240,000.00	0.0	100.0
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	8583600.00	8583600.00	0.0	100.0
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	5,900,000.00	5,900,000.00	0.0	100.0
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,683,600.00	2,683,600.00	0.0	100.0
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	19,919,500.00	19,915,400.00	4,100.0	100.0
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	19,919,500.00	19,915,400.00	4,100.0	100.0
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	13,945,400.00	13,945,400.00	0.0	100.0
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	5,974,100.00	5,970,000.00	4,100.0	99.9
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	662,158,100.00	656,709,693.28	5,448,406.7	99.2
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	590,272,900.00	585,452,542.28	4,820,357.7	99.2
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүж	590,272,900.00	585,452,542.28	4,820,357.7	99.2
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	71,885,200.00	71,257,151.00	628,049.0	99.1
132001	Орон нутгийн төсвөөс	71,885,200.00	71,257,151.00	628,049.0	99.1
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	38.00	38.00	0.0	100.0
620001	Удирдах ажилтан	01.00	01.00	0.0	100.0
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	26.00	26.00	0.0	100.0
620003	Үйлчлэх ажилтан	05.00	05.00	0.0	100.0
620004	Гэрээт ажилтан	06.00	06.00	0.0	100.0
63	СУРАЛЦАГЧДЫН ТОО (ЖИЛИЙН ДУНДЖА	291.00	281.00	10.0	96.6
630	ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛЬД	291.00	281.00	10.0	96.6
630001	Төрийн өмчит ЕБС	291.00	281.00	10.0	96.6

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2021.12.31

/төгрөг/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	48,706,024.0	144,300.0
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	48,706,024.0	144,300.0
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	48,706,024.0	144,300.0
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	224,500.0	-
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	224,500.0	-
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	48,481,524.0	-
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	48,706,024.0	144,300.0
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	48706024.00	144,300.00

3. Аудитын тайлан

3.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана.” гэж заасны дагуу Баянбулаг сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд шалгагдагч этгээд, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын талаар болон аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал болон аудитын санал дүгнэлт, түүний үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Аудитыг Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитор Б.Нарангэрэл гүйцэтгэж, чанарын хяналтыг ахлах аудитор М.Алтантуяа, аудитын менежер А.Цээням, Газрын дарга, тэргүүлэх аудитор Б.Мөнхбат нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Баянбулаг сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2022 оны 01 дүгээр сарын 25-ны өдөр ирүүлсэн ба тайлант жил хөрөнгө зарцуулахад нэгдүгээр гарын үсгийг захирал Э.Нандинбилэг, хоёрдугаар гарын үсгийг нягтлан бодогч С.Ганболд нар зурсан байна.

3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт

Баянбулаг сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн зорилго, зорилт, үйл ажиллагааны чиглэлийг дараах байдлаар тодорхойлжээ. Үүнд:

Эх орныхоо болон төрөлх нутгийнхаа үнэт зүйлсийг эрхэмлэн дээдэлсэн шинжлэх ухааны мэдлэг боловсролтой, түүнийгээ хэрэглээ болгох чадвартай иргэн төлөвшүүлэх.

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд өөрчлөлт ороогүй байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж байгаа дотоод хяналтуудаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн, тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

Баянхонгор аймгийн Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн дотоод аудитын алба нь дотоод аудитын чиг үүргийг хэрэгжүүлдэг ба Баянбулаг сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2021 оны санхүүгийн үйл ажиллагаанд дотоод аудит хийгдээгүй байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах, дотоод аудитораас шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор санал дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Баянбулаг сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2021 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн хүлээн зөвшөөрөхүйц санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал гэж үнэлсэн.

3.4 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд төлөвлөлтийн материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр 2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлангийн нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэл “Дунд” гэж үнэлэн материаллаг байдлын түвшнийг 1.5 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2020 оны үр дүнгийн тайлангийн нийт зардал 767,433.2 мянган төгрөгөөс 1.5 хувиар буюу 11,511.5 мянган төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг төлөвлөлтийн материаллаг байдлын 70 хувиар буюу 8,058.0 мянган төгрөгөөр тогтоосон.

Тогтоосон төлөвлөлтийн ерөнхий материаллаг байдлыг гүйцэтгэлийн үе шатанд хянаж үзээд, 2021 оны үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлаас тооцоход гүйцэтгэлийн материаллаг байдал 7,287.5 мянган төгрөг байгаа тул, шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга

Баянбулаг сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2021 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 59,811.0 мянган төгрөгөөр буюу 7.6 хувиар өссөн байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан үндсэн хөрөнгө болон өглөгийн данс байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	131,354.3	109,657.3	(21,696.9)
Мөнгөн хөрөнгө	-	-	-
Авлага	9,897.6	-	(9,897.6)
Урьдчилгаа	-	-	-
Бараа материал	121,456.7	109,657.3	(11,799.3)
ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	657,118.9	738,626.9	81,508.0
Үндсэн хөрөнгө	847,210.4	954,900.9	107,690.5
Хуримтлагдсан элэгдэл	(190,091.5)	(216,274.0)	(26,182.5)
Нийт хөрөнгө	788,473.2	848,284.2	59,811.0
Өр төлбөр	-	1,200.2	1,200.2
Засгийн газрын оролцоо /Эздийн өмч/	788,473.2	847,084.0	58,610.9
Нийт өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	788,473.2	848,284.2	59,811.0

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 109,657.3 мянган төгрөг болж 11,799.3 мянган төгрөгөөр буурсан нь, бичиг хэргийн материал 220.9 мянга, аж ахуйн материал 4,412.0 мянган төгрөгөөр нэмэгдэж, тусгай зориулалтын материал 3,248.2 мянга, бусад хангамжийн материал 11,564.1 мянган төгрөгөөр буурсан нь голлох нөлөөг үзүүлж байна.

ААБ 5.5: АУДИТААР ИЛРҮҮЛСЭН АЛДАА, ЗӨРЧИЛТЭЙ АСУУДЛЫН БҮРТГЭЛ

Байгууллагын нэр: Гурванбулаг сумын ЗДТТ
Тайлант хугацаа: 2021

№	Ажил гүйцэтгэлийн нийгэм, анги, дансанд	Мөнгөн дүн	Аудитын байгууллагаас гаргасан шийдэл	Шалгагдагч байгууллагын санал, тайлбар	Аудитын байгууллагаас өгсөн хариу, тайлбар	Гаргасан шийдэл	Уйлчилуулагч байгууллагын талаас	
							Албан тушаал	Овог нэр
А		3	4	5	6	7	8	мянган төгрөгөөр
Мөнгөн хөрөнгө	1	71680.2	Албан шаардлага хүргүүлэх.	Зөрчлийг арилгах албан шаардлагыг хүлээн зөвшөөрч, заасан хугацаанд зөрчлийг арилгана.	Зөрчлийг 2021.11.25-ны дотор арилгах.	Арилжааны банкин дахь харилцах дансыг хааж, зөрчлийг цаашид зөрчлийг давтан гаргахгүй байх албан шаардлага өгөв.	Гурванбулаг сумын Засаг Тамгын газрын дарга, нягтлан бодогч	Р.Гантулаг, Б.Дэлгэрдалай
Мөнгөн хөрөнгө	1	6012.0	Зөвлөмж өгөх	Хүлээн зөвшөөрсөн. Зөвлөмжийг хэрэгжүүлж ажиллана.	Зөвлөмжийн биелэлтийг 2022.05.30-ны дотор ирүүлэх.	Цаашид Сангийн сайдын 2017 оны "Маягт, заавар батлах тухай" 347 дугаар тушаалын холбогдох заалтыг мөрдөж ажиллаж байгаад удирдлагын зүгээс хяналт тавьж ажиллах.	Гурванбулаг сумын Засаг даргын Тамгын газрын дарга, нягтлан бодогч	Р.Гантулаг, Б.Дэлгэрдалай
Мөнгөн хөрөнгө	1	1333.3	Зөвлөмж өгөх	Хүлээн зөвшөөрсөн. Зөвлөмжийг хэрэгжүүлж ажиллана.	Зөвлөмжийн биелэлтийг 2022.05.30-ны дотор ирүүлэх.	Цаашид Сангийн сайдын 2021 оны 190 дүгээр тушаалаар баталсан "Эдийн засгийн ангилал ашиглах заавар"-ыг бүрэн мөрдөж, батлагдсан төсвийн зориулалтын газрын дагуу зарцуулж, ажиллах зөвлөмжийг хүргүүлэв.	Гурванбулаг сумын Засаг даргын Тамгын газрын дарга, нягтлан бодогч	Р.Гантулаг, Б.Дэлгэрдалай
Мөнгөн хөрөнгө	1	352.0	Төлбөрийн акт тогтоох	Заасан хугацаанд төлбөрийн актыг барагдуулна.	Актын биелэлтийг 2022.01.25-ны дотор барагдуулах.	Төсвөөс илүү зарцуулсан 352.0 мянган төгрөгийг холбогдох буруутай албан тушаалтнуудаар төлүүлэх төлбөрийн акт тогтоов.	Гурванбулаг сумын Засаг даргын Тамгын газрын дарга, нягтлан бодогч	Р.Гантулаг, Б.Дэлгэрдалай
Мөнгөн хөрөнгө	1	0.0	Зөвлөмж өгөх	Хүлээн зөвшөөрсөн. Зөвлөмжийг хэрэгжүүлж ажиллана.	Зөвлөмжийн биелэлтийг 2022.05.30-ны дотор ирүүлэх.	Цаашид Байгууллагын удирдлага нь хүчин төгөлдөр хууль эрхзүйн актыг мөрдөж байх зөвлөмжийг хүргүүлэв.	Гурванбулаг сумын Засаг даргын Тамгын газрын дарга, нягтлан бодогч	Р.Гантулаг, Б.Дэлгэрдалай
Мөнгөн хөрөнгө	1	67,626.9	Албан шаардлага хүргүүлэх.	Зөрчлийг арилгах албан шаардлагыг хүлээн зөвшөөрч, заасан хугацаанд зөрчлийг арилгана.	Зөрчлийг 2021.12.25-ны дотор арилгах.	Засаг даргын нөөц хөрөнгө, байгаль орчныг нөхөн сэргээх зардал болон гамшгаас сэргийлэх, сургалт сурталчилгааны зардлаас Гурванбулаг зарцуулсан 67,626,867 /Жаран долоон сая зургаан зуун хорин зургаан мянга найман зуун жаран долоон/ төгрөгийн хөрөнгийн зарцуулалтын тайланг гаргаж зөрчлийг арилгах албан шаардлага хүргүүлэв.	Гурванбулаг сумын Засаг даргын Тамгын газрын дарга, нягтлан бодогч	Р.Гантулаг, Б.Дэлгэрдалай

Шилэн данс	Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилтийн хүрээнд хуулийн 6.4.5-д заасан таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий 17,084.8 мянган төгрөгийн зарлагын 1 гүйцэтгэг хугацаа хоцроосон байна.	-	Зөвлөмж өгөх	Хүлээн зөвшөөрсөн. Зөвлөмжийг хэрэгжүүлж ажиллана.	Зөвлөмжийн биелэлтийг 2022.05.30 ны дотор ирүүлэх.	Цаашид Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.5-д заасан мэдээллийг хугацаанд нь үнэн зөв байршуулж байх зөвлөмжийг өгөв.	Гурванбулаг сумын Засаг даргын Тамгын газрын дарга, нягтлан бодогч	Р.Гантулаг, Б.Дэлгэрдалай
Нийт зардал	2021 оны төсвийг 400,773.5 мянган төгрөгөөр анх баталсан ба тодотголоор 30,730.1 мянган төгрөг нэмж 430,503.6 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсвөөс, 1,000.0 мянган төгрөгийг төсөвт байгууллагын өөрийн орлогоор санхүүжүүлэхээр баталсан ба гүйцэтгэлээр 421,970.3 мянган төгрөг зарцуулж, орон нутгийн төсөвт 8,900.8 мянган төгрөгийг буцаан төвлөрүүлсэн байгаа нь нийт зардлын 2.1 хувийг хэмнэсэн гэж үзэхээр байгаа бөгөөд бичиг хэргийн зардалд хэмнэлт гаргаагүй байна.	-	Зөвлөмж өгөх	Хүлээн зөвшөөрсөн. Зөвлөмжийг хэрэгжүүлж ажиллана.	Зөвлөмжийн биелэлтийг 2022.05.30 ны дотор ирүүлэх.	Төсвийн хэмнэлтийн талаар авах арга хэмжээний талаар Засгийн арга хэргээс гаргасан тогтоол, журмуудыг даргын Тамгын газрын дарга, нягтлан бодогч хэрэгжүүлж ажиллах зөвлөмжийг хэрэгжүүлж ажиллах зөвлөмжийг хэрэгжүүлж ажиллана.	Гурванбулаг сумын Засаг даргын Тамгын газрын дарга, нягтлан бодогч	Р.Гантулаг, Б.Дэлгэрдалай
9	2.0	-	147,004.4					

Бэлтгэсэн: Аудитор

Хянасан: Ахлах аудитор

Аудитын менежер:

Дарга, Тэргүүлэх аудитор

Гурванбулаг сумын ЗДТГ
ТӨСВИЙН ЗАХИРАГЧ:

НЯГТЛАН БОДОГЧ:

Б.НАРАНГЭРЭЛ

М.АЛТАНТУЯА

А.ЦЭЭНЯМ

Б.МӨНХБАТ

Р.ГАНТУЛГА

Б.ДЭЛГЭРДАЛАЙ

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 954,900.9 мянган төгрөг болж 107,690.5 мянган төгрөгөөр өссөн нь шинэ сургууль ашиглалтад орсонтой холбоотойгоор БСШУЯ-аас 43894.9 мянган төгрөгийн өртөг бүхий тоног төхөөрөмж, аймгийн ЗДТГ-аас 5,605.0 мянган төгрөгийн тоног төхөөрөмж, мөн сургуулийн төгсөгчдийн зүгээс 36410.6 мянган төгрөгийн нийтийн эзэмшлийн зам талбай, сагсан бөмбөгийн талбай, гадна тохижилт зэргийг үнэ төлбөргүйгээр хүлээн авч, урсгал төсвийн худалдан авалтаар 20,300.0 мянган төгрөгийн хөрөнгө худалдан авсан. Мөн аймгийн ИТХ-ын Тэргүүлэгчдийн 2021 оны 05 дугаар сарын 18-ны өдрийн 70 дугаар тогтоолоор 8,585.0 мянган төгрөгийн анхны өртөг бүхий барилга байгууламжийг акталсантай холбоотой байна.

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл 847,084.0 мянган төгрөг болж 58,610.9 мянган төгрөгөөр өссөн нь тайлант үеийн үр дүн 58,610.9 мянган төгрөгийн өөрчлөлтөөс шалтгаалжээ.

3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.6.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2021 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэр, зарлагыг 716,043.2 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн захирагчийн хүргүүлсэн төсвийн төслөөс 120,458.5 мянган төгрөгөөр бууруулж 595,584.7 мянган төгрөгөөр анх баталсан байна.

3.6.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 1 хөтөлбөрийн 12 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 662,158.1 мянган төгрөгийн төсөв баталснаас 590,272.9 мянган төгрөгийг улсын төсвөөс, 71,885.2 мянган төгрөгийг орон нутгийн төсвөөс санхүүжүүлэхээр төлөвлөжээ.

Гүйцэтгэлээр улсын төсвөөс 590,272.9 мянга, орон нутгийн төсвөөс 71,257.2 мянган төгрөгийн санхүүжилт авч, урсгал үйл ажиллагаанд зарцуулж, 4,820.4 мянган төгрөгийг улсын төсөвт буцаан төвлөрүүлсэн байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 636,794.3 мянган төгрөг буюу 99.2 хувьтай байгаа нь цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшууллын зардлыг 1,804.1 мянга, байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардлыг 628.0 мянга, хангамж, бараа материалын зардлыг 2,831.5 мянга, нормативд зардлыг 131.4, томилолт зочны зардлыг 49.3 мянган төгрөгөөр хэмнэсэнтэй холбоотой байна.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг

Тус байгууллага нь 2020-2021 оны хичээлийн жилд нийт 36 орон тоотойгоор үйл ажиллагаагаа явуулж, бага, суурь боловсролын хамран сургалтын дундаж 96.4%, 2021-2022 оны хичээлийн жилийн хамран сургалт 93%-тай, мэргэжлийн багшийн хангалт 100% байгаа бөгөөд үйл ажиллагааны зардалд 662,158.1 мянган төгрөг батлагдсан байна.

Тус байгууллагын 2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайланд Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитор Б.Цэрэнчимэд санхүүгийн тайлангийн аудит хийсэн бөгөөд тайлант оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн мэдээллийг хамруулаагүй болно.

Байгууллагын жилийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд зорилго, 6 зорилтын хүрээнд 21 арга хэмжээ хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж 93.0 хувийн гүйцэтгэлтэй гэж тайлагнасан байна.

3.8 Аудитын гол асуудал

Тус байгууллагын санхүүгийн үр дүнгийн тайлангаар нийт зардал 694,044.9 мянган төгрөг байгаа нь өмнөх оноос 34,594.4 мянган төгрөгөөр буюу 8.5 хувиар буурсан байна.

Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан зардлууд нь байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал, эд хогшил, урсгал засварын зардал хангамж бараа материалын зардал, бараа үйлчилгээний бусад зардлууд нь өмнөх оноос нэмэгдсэн байгаа бол цалин, хөлс болон нэмэгдэл урамшил, ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл, бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж, нормативд зардал, томилолт зочны зардлууд өмнөх оноос буурсан үзүүлэлттэй байна.

2021 онд улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар 160 хүүхдийн сургуулийн барилгыг ашиглалтад хүлээн авсан ч одоогоор хөрөнгөд бүртгэж аваагүй байна.

3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайлангийн аудитын санал дүгнэлтээс тусад нь салгах ёстой гэж заасан байна.

3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Аудитаар тус хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан мэдээллийн давхардал, ач холбогдол, үр нөлөөг харгалзан Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын 2021 оны А/108 дугаар тушаалаар баталсан “Төрийн аудитын байгууллагаас шилэн дансны 2021-2022 оны үйл ажиллагаанд хөндлөнгийн хяналтыг хэрэгжүүлэх ерөнхий чиглэл”-ийн 1 дүгээр хавсралтад заасан 10 төрлийн мэдээллийг Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст ил тод байршуулсан эсэхийг хамруулан шалгалаа.

Тус байгууллага нь 2021 онд нийт 850,042.8 мянган төгрөгийн 67 мэдээллийг Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст ил тод мэдээлэхээс 6.1.2-д заасан төсвийн гүйцэтгэлийн мэдээг 3 дугаар улирал, 6.1.4-д заасан санхүүгийн тайлан /хагас жил/, 6.4.5-д заасан таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий 120,210.7 мянган төгрөгийн орлогын 5 гүйлгээг хугацаа хоцроосон бөгөөд 6.1.2-д заасан төсвийн гүйцэтгэлийн мэдээг 4 дугаар улирал, 6.4.3-д заасан 3 мэдээллийг мэдээлээгүй байна.

3.9.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Засгийн газрын 2021 оны "Төсвийн хэмнэлтийн талаар авах арга хэмжээний тухай" 43 дугаар тогтоолын хэрэгжилт

Байгууллагын төсвийн хөрөнгийн зарцуулалтад тогтоолын хэрэгжилтийг шалгахад дараах байдалтай байна. Үүнд:

- 2021 оны төсвийг анх 595,584.7 мянган төгрөгөөр баталсан ба тодотголоор 66,573.4 мянган төгрөгөөр нэмэгдүүлэн баталснаас 590,272.9 мянган төгрөгийг улсын төсвөөс, 71,885.2 мянган төгрөгийн мянган төгрөгийг орон нутгийн төсвөөс санхүүжүүлэхээр тодотгон баталсан ба гүйцэтгэлээр 656,709.7 мянган төгрөг зарцуулж, улсын төсөвт 29,510.2 мянган төгрөгийг буцаан төвлөрүүлсэн байгаа нь нийт зардлын 4.5 хувийг хэмнэсэн гэж үзэхээр байна.

Энэ нь Энэ нь Засгийн газрын 2021 оны "Төсвийн хэмнэлтийн талаар авах арга хэмжээний тухай" 43 дугаар тогтоолын 1.1¹ гэсэн заалттай нийцэхгүй байна.

- Байгууллагын ашиглалттай холбоотой тогтмол зардлын төсвийг анх 48,368.1 мянган төгрөгөөр, тодотголоор 70885.2 мянган төгрөгөөр баталж, гүйцэтгэлээр 70257.2 мянган төгрөг зарцуулж анх баталсан дүнгээс 21,889.1 мянган төгрөг буюу 45.3 хувиар нэмэгдүүлсэн.

Энэ нь Энэ нь Засгийн газрын 2021 оны "Төсвийн хэмнэлтийн талаар авах арга хэмжээний тухай" 43 дугаар тогтоолын 1.1² гэсэн заалттай нийцэхгүй байна.

- Бичиг хэргийн зардлыг 810.5 мянган төгрөгөөр баталснаас гүйцэтгэлээр 470.0 мянган төгрөг зарцуулсан нь дээрх тогтоолтой нийцэж байна.

3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар 2 зөвлөмжийг өгснийг бүрэн хэрэгжүүлж ажилласан байна.

3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал байхгүй

4. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар нийт 3,213.2 мянган төгрөгийн 7 алдаа зөрчил илэрснээс, 150.0 мянган төгрөгийн 1 зөрчилд төлбөрийн акт тогтоож, 1,684.9 мянган төгрөгийн зөрчилд 1 албан шаардлага, 1,378.3 мянган төгрөгийн зөрчилд 5 зөвлөмжийг хүргүүллээ.

4.1 Төлбөрийн акт

1. Тус сургуулийн захирлын үүргийг түр орлон гүйцэтгэгч Д.Болор-эрдэнэ нь өөр дээрээ тушаал гаргаж түлшний хөнгөлөлт болох 150.0 мянган төгрөгийг авсан байна.

Энэ нь Нийтийн албанд нийтийн болон хувийн ашиг сонирхлыг зохицуулах, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хуулийн 11 дүгээр зүйлийн 11.1 "Албан тушаалтан албан үүргээ гүйцэтгэхдээ өөрийн болон өөртэй нь хамаарал бүхий этгээдийн хувийн ашиг сонирхлыг хөндсөн захиргааны шийдвэр гаргах, удирдах, хяналт, шалгалт хийх, хариуцлага хүлээлгэх, гэрээ байгуулах, эдгээрийг хэлэлцэх, бэлтгэх, оролцох зэрэг

1. Үндсэн үйл ажиллагаатай холбоотой, зайлшгүй шаардлагатайгаас бусад бүх төрлийн зардал, төсөл, арга хэмжээг тэвчиж, зардлыг гаргахгүй байх зэргээр батлагдсан төсөвт зардлын дүнд 10-аас доошгүй хувийн хэмнэлт гаргахаар тооцож, урсгал болон хөрөнгө оруулалтын зардлыг төлөвлөн хуваарилах

2. байгууллагын цахилгаан, дулааны эрчим хүч, цэвэр усны хэрэглээнд 20-иос доошгүй хувийн хэмнэлт гаргах;

үйл ажиллагаа явуулахыг хориглоно” гэсэн заалтыг зөрчсөн, санхүүгийн тайлангийн “Нийцсэн бөгөөд зохистой байх” гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Дээрх хууль зөрчиж олгосон 150.0 мянган төгрөгийг холбогдох буруутай албан тушаалтнаар буцаан төвлөрүүлэх төлбөрийн акт тогтоов.

4.2 Албан шаардлага

1. Тайлант онд 1684.9 мянган төгрөгийн шатахууныг жолоочийн тооцооны хуудасгүйгээр зарлага гаргасан байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.4 “Аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага, нягтлан бодогч нь үйлдвэрлэл, үйлчилгээний шат дамжлага, аж ахуйн үйл ажиллагааны хүрээнд гарсан хөрөнгө, эх үүсвэрийн хөдлөл, өөрчлөлт бүрийг анхан шатны баримтад бичгээр болон цахимаар бичилт хийж баталгаажуулна.” 20.2.3 “Холбогдох олон улсын стандарт, эрх бүхий төрийн байгууллагаас баталсан нягтлан бодох бүртгэлийн стандарт, журам, заавар, энэ хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан зарчмыг баримтлан нягтлан бодох бүртгэл хөтөлж, санхүүгийн тайлан гаргах” гэсэн заалтыг зөрчсөн, санхүүгийн тайлангийн “Иж бүрэн байх”, “Үнэлгээ ба хуваарилалт” гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Дээрх жолоочийн тооцооны хуудасгүйгээр зарлага гаргасан зөрчлийг арилгах албан шаардлага өгөв.

4.3 Зөвлөмж

1. Няравын тайлан болон бараа материалын журналыг тулгахад шатахууны тайланг 619.5 мянга, дотуур байрны хүүхдийн хоол хүнсний тайланг 396.0 мянган төгрөгөөр зөрүүтэй илэрхийлсэн байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.4 “Аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага, нягтлан бодогч нь үйлдвэрлэл, үйлчилгээний шат дамжлага, аж ахуйн үйл ажиллагааны хүрээнд гарсан хөрөнгө, эх үүсвэрийн хөдлөл, өөрчлөлт бүрийг анхан шатны баримтад бичгээр болон цахимаар бичилт хийж баталгаажуулна” гэсэн заалтыг зөрчсөн, санхүүгийн тайлангийн “Үнэлгээ ба хуваарилалт” гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Цаашид няравын тайланг сар бүр хянаж, хүлээн авч, анхан шатны баримтад үндэслэн санхүүгийн тайланг гаргаж байх зөвлөмжийг хүргүүлэв.

2. Цалингийн зардлыг давтан тооцоолоход тус сургуулийн захиралд сумын Засаг даргын захирамжаар 1,2,4 дүгээр саруудад ур чадварын нэмэгдлийг 20 хувиар олгох байтал 4 дүгээр сард 40 хувь буюу 362.8 мянган төгрөгийг илүү олгосон байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.4 “үнэн зөв байх” гэсэн заалтыг зөрчсөн, санхүүгийн тайлангийн “Үнэлгээ ба хуваарилалт” гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Санхүүгийн тайлангийн завсрын үеийн аудитаар илэрсэн дээрх зөрчлийг холбогдох албан тушаалтнаас суутган тооцох зөвлөмжийг хүргүүлэв.

3. Тус сумын ерөнхий боловсролын сургуулийг 2020.11 дүгээр сард шинээр барьж ашиглалтад оруулсан бөгөөд одоогоор хуучин сургуулийн барилгыг ажилчдын орон сууцаар ашиглаж байна.

Энэ нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.2.1 “Өөрт олгогдсон эд хөрөнгийн бүрэн бүтэн байдлыг хангаж, үйл ажиллагааныхаа зорилгод нийцүүлэн зориулалтын дагуу эзэмшиж, ашиглах” гэсэн заалтыг зөрчсөн, санхүүгийн тайлангийн “Үнэлгээ ба хуваарилалт” гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Цаашид тус барилгын ашиглалтыг сайжруулж, холбогдох байгууллагад хандаж шийдвэрлүүлэх зөвлөмжийг хүргүүлэв.

4. Тус байгууллагын төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг тулгахад анх 595584.7 мянган төгрөгөөр баталсан бөгөөд 2021 оны 12 дугаар сард 66,573.4 мянга буюу 11.6 хувиар нэмэгдүүлэн 662158.1 мянган төгрөгөөр тодотгон баталсан байна. Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардлыг анх баталснаас 45.3 хувиар нэмэгдүүлсэн. Мөн төсвийн хөрөнгөөр 20,000,0 төгрөгийн тавилга хэрэгсэл, тоног төхөөрөмж худалдан авсан байна.

Энэ нь Засгийн газрын 2021 оны 43 дугаар тогтоолоор баталсан “Төсвийн хэмнэлтийн талаар авах зарим арга хэмжээний тухай” тогтоолын 1.4 “Энэ тогтоол батлагдахаас өмнө Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн дагуу зарлагдсанаас бусад автомашин, албан конторын тавилга, албаны болон ажлын дүрэмт хувцас, амралт, алжаал тайлах, фитнесийн тоног төхөөрөмж, хэрэглэлийн худалдан авалтыг зохион байгуулахгүй байх” гэсэн заалтуудтай нийцэхгүй, санхүүгийн тайлангийн “Нийцсэн бөгөөд зохистой байх” гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Цаашид Засгийн газрын 2021 оны 43 дугаар тогтоолоор баталсан “Төсвийн хэмнэлтийн талаар авах зарим арга хэмжээний тухай” тогтоолыг хэрэгжүүлж, дээд шатны байгууллагаас гаргасан шийдвэрийг хэрэгжүүлж ажиллах зөвлөмжийг хүргүүлэв.

5. Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилтийн хүрээнд хуулийн 6.1.2-д заасан төсвийн гүйцэтгэлийн мэдээг 3 дугаар улирал, 6.1.4-д заасан санхүүгийн тайлан /хагас жил/, 6.4.5-д заасан таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий 120,210.7 мянган төгрөгийн орлогын 5 гүйлгээг хугацаа хоцроосон бөгөөд 6.1.2-д заасан төсвийн гүйцэтгэлийн мэдээг 4 дугаар улирал, 6.4.3-д заасан 3 мэдээллийг мэдээлээгүй байна.

Энэ нь Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1.2 –д заасан “хагас жилийн төсвийн гүйцэтгэлийг жил бүрийн 08 дугаар сарын 15-ны өдрийн дотор, өмнөх оны төсвийн гүйцэтгэлийг жил бүрийн 04 дүгээр сарын 25-ны өдрийн дотор, сар, улирлын гүйцэтгэлийг дараа сарын 08-ны өдрийн дотор”, 6.1.4 “Жилийн эцсийн санхүүгийн тайланг дараа жилийн 04 дүгээр сарын 25-ны өдрийн дотор, хагас жилийн тайланг 08 дугаар сарын 15-ны өдрийн дотор”, 6.4.3 “Тендерийн баримт бичиг, тендер шалгаруулалтыг явуулах журам, тендерийн урилга, тендерт оролцохыг сонирхогчид тавих шалгуур үзүүлэлт, тендерт шалгарсан болон шалгараагүй оролцогчийн талаарх товч мэдээлэл, шалгарсан болон шалгараагүй хуулийн үндэслэл, шалтгаан”, 6.4.5 “Цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлого, зарлагын мөнгөн гүйлгээг гүйлгээ тус бүрээр, гүйлгээний агуулга, хүлээн авагчийн нэр” гэсэн заалтуудыг тус тус зөрчсөн, санхүүгийн тайлангийн “Нийцсэн бөгөөд зохистой байх” гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Цаашид Шилэн дансны тухай хуульд заасан мэдээлбэл зохих мэдээллүүдийг цаг хугацаанд нь үнэн зөв мэдээлж байх зөвлөмжийг хүргүүлэв.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

д/д	Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Нийт алдаа, зөрчлийн		Үүнээс							
				Залруулга		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	Баянбулаг сумын Ерөнхий боловсролын сургууль	7	3213.2	0	0	1	150	1	1684.9	5	1378.3

Ажлын баримтын нэр:	Залруулаагүй буруу илэрхийлэл буюу алдаа, зөрчилтэй асуудлын бүртгэл
Ажлын баримтын дугаар	Б501
Аудитын код:	0
Аудитын нэр:	Баянбулаг сумын Ерөнхий боловсролын сургууль

№	Аудитын чиглэл	Тоо	Алдаа, зөрчлийн товч утга	Мөнгөн дүн	Аудитын байгууллагаас гаргасан шийдэл	Уйлчлүүлэгч байгууллагын талаас алдаа, зөрчилтэй асуудлыг харуулах хүний	
						Албан тушаал	Овог нэр
А	1	2	3	4	5	6	7
1	Баланс	1	Шатахууны тайланд 1684.9 мянган төгрөгийн шатахууныг замын хуудасгүйгээр зарлагдсан байна.	1,684.9	Албан шаардлага өгөх	Баянбулаг сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн захирлын түр хавсран гүйцэтгэгч, нягтлан бодогч	Д.Болор-Эрдэнэ, С.Ганболд
2	Баланс	1	Няравын тайлан болон бараа материалын журналыг тулгахад шатахууны тайланг 619.5 мянга, дотуур байрны хүүхдийн хоол хүнсний тайланг 396.0 мянган төгрөгөөр зөрүүтэй тайлагнасан.	1,015.5	Зөвлөмж	Баянбулаг сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн захирлын түр хавсран гүйцэтгэгч, нягтлан бодогч	Д.Болор-Эрдэнэ, С.Ганболд
3	Зардал	1	Цалингийн зардлыг давтан тооцоолоход тус сургуулийн захиралд сумын Засаг даргын захирамжаар 1,2.4 дүгээр саруудад ур чадварын нэмэгдлийг 20 хувиар олгох байтал 4 дүгээр сард 40 хувь буюу 362838 төгрөгийг илүү олгосон байна.	362.8	Зөвлөмж	Баянбулаг сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн захирлын түр хавсран гүйцэтгэгч, нягтлан бодогч	Д.Болор-Эрдэнэ, С.Ганболд
4	Баланс	1	Тус сумын ерөнхий боловсролын сургуулийг 2020.11 дүгээр сард шинээр барьж ашиглалтад оруулсан бөгөөд одоогоор хуучин сургуулийн барилгыг ажилчдын орон сууцаар ашиглаж байгаа бөгөөд цаашид тус барилгын ашиглалтыг сайжруулж, холбогдох байгууллагад хандаж шийдвэрлүүлэх.	-	Зөвлөмж	Баянбулаг сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн захирлын түр хавсран гүйцэтгэгч, нягтлан бодогч	Д.Болор-Эрдэнэ, С.Ганболд
5	Зардал	1	Тус сургуулийн захирлын үүргийг түр орлон гүйцэтгэгч Д.Болор-эрдэнэ нь өөр дээрээ тушаал гаргаж түлшний хөнгөлөлт болох 150.0 мянган төгрөгийг авсан байна.	150.0	Төлбөрийн акт	Баянбулаг сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн захирлын түр хавсран гүйцэтгэгч, нягтлан бодогч	Д.Болор-Эрдэнэ, С.Ганболд
6	Шилэн данс	-	Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилтийн хүрээнд хуулийн 6.1.2-д заасан төсвийн гүйцэтгэлийн мэдээг 3 дугаар улирал, 6.1.4-д заасан санхүүгийн тайлан /хагас жил/, 6.4.5-д заасан таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий 120,210.7 мянган төгрөгийн орлогын 5 гүйцэтгэгч хугацаа хоцроосон бөгөөд 6.1.2-д заасан төсвийн гүйцэтгэлийн мэдээг 4 дугаар улирал, 6.4.3-д заасан 104, мянган төгрөгийн 3 мэдээллийг мэдээлээгүй байна.	-	Зөвлөмж	Баянбулаг сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн захирлын түр хавсран гүйцэтгэгч, нягтлан бодогч	Д.Болор-Эрдэнэ, С.Ганболд
7	Зардал	1	Тус байгууллагын төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг тулгахад анх 595584.7 мянган төгрөгөөр баталсан бөгөөд 2021 оны 12 дугаар сард 66,573.4 мянга буюу 11.6 хувиар нэмэгдүүлэн 662158.1 мянган төгрөгөөр тодотгон баталсан байна. Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардлыг анх баталснаас 45.3 хувиар нэмэгдүүлсэн. Мөн төсвийн хөрөнгөөр 20,000.0 төгрөгийг тавилга хэрэгсэл, тоног төхөөрөмж худалдан авсан байна.	3,213.2	Зөвлөмж	Баянбулаг сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн захирлын түр хавсран гүйцэтгэгч, нягтлан бодогч	Д.Болор-Эрдэнэ, С.Ганболд
7	-	6	-	3,213.2	-	-	-

Бэлтгэсэн: Аудитор

Анхан шатанд хянасан:
Аудитын менежер:

Хоёр дахь шатанд хянасан:
Дарга, Тэргүүлэх аудитор

Б.Нарангэрэл Төсвийн захирагч:

А.Цэцэням
Нягтлан бодогч

Б.Мөнхбат

Баянбулаг сумын Ерөнхий боловсролын сургууль-ийн
Д.Болор-Эрдэнэ, С.Га
С.Ганболд